

операторів, більше 20 морських перевізників та інтермодальних операторів, більше 10 митниць інших країн та одна з провідних міжнародних банківських груп [2]. У 2020 році Українська митниця також приєдналася до TradeLens. Також, Україні в портах Миколаїв, Одеса, Південний, Ольвія відбувається успішне впровадження системи e-Port 4.0.

Автоматизовані судна (безпілотні, роботизовані) здатні забезпечити підвищену безпеку та економію коштів за рахунок відокремлення від людського фактора в окремих операціях. Автоматизовані судна можуть використовуватися у різних операціях, зокрема рятувальних, ліквідації аварій, розливів нафти, пасажирських поромних перевезень, буксируванні вантажів тощо. На даний час такі судна переважно використовуються в проведенні морських наукових досліджень у оборонній сфері. На сьогодні велика кількість компаній займаються розробкою автоматизованих суден, серед них, норвезька «Yara» з «Kongsberg Gruppen», французька «Bourbon», британський «Rolls-Royce», японські «Mitsui O.S.K. Lines», «Nippon Yusen» та «Japan Marine United»[3, с. 114] . При цьому основними завданнями при розробці і впровадженні таких суден є їх надійна робота та безпека, адже замінити повністю роботу висококваліфікованих спеціалістів в морській галузі штучному інтелекту на сьогодні ще не можливо.

Таким чином, незважаючи велику кількість переваг від діджиталізації в морській галузі, існує також велика кількість недоліків та ризиків в економічній і правовій сфері, сфері соціально-трудова відносин, безпеки життєдіяльності та навколишнього середовища, які обов'язково необхідно враховувати при її впровадженні.

Список використаних джерел

1. Богомазова В.М., Т.К. Кваша. Аналіз перспективних світових наукових та технологічних напрямів досліджень за Ціллю сталого розвитку № 9 щодо транспортної сфери з використанням інструментів платформ «Web of Science» та «Derwent Innovation»:науково-аналітична записка. К.: УкрІНТЕІ. 2020. –33 с.
2. Переміщення морських вантажів: митниця приєдналася до блокчейн-платформи TradeLens. URL: <http://www.visnuk.com.ua/uk/news/100017365-peremischennya-morskikh-vantazhiv-mitnitsya-priyednalasya-do-blokcheyn-platformi-tradelens>
3. Плачкова Т.М. Проблеми правового регулювання безпеки автономного судноплавства. Правова держава. №30. 2018. С. 114-117.

ECOLOGICAL MANAGEMENT IN IMPLEMENTATION OF ENVIRONMENTAL GOALS OF THE REGION

Nekhai V.,

Doctor of Economics, Associate Professor

Dmytro Motorny Tavriya State Agrotechnological University, Melitopol, Ukraine

Nesterenko S.,

Doctor of Economics, Professor

Dmytro Motorny Tavriya State

Suprunenko S.,

Doctor of Economics, Associate Professor,

University of State Fiscal Service of Ukraine, Irpen, Ukraine,

Nesterenko O.,

PhD in Economics,

Dmytro Motorny Tavriya State Agrotechnological University, Melitopol, Ukraine,

Nikitina T.,

Graduate student,

Dmytro Motorny Tavriya State Agrotechnological University, Melitopol, Ukraine

ЕКОЛОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКОЛОГІЧНИХ ЦІЛЕЙ РЕГІОНУ

Нехай В.В.,

доктор економічних наук, доцент,

Таврійський державний агротехнологічний університет ім. Дмитра Моторного,

Мелітополь, Україна,

Нестеренко С.А.,

доктор економічних наук, професор,

Таврійський державний агротехнологічний університет ім. Дмитра Моторного,

Мелітополь, Україна,

Супруненко С.А.,

к.е.н., доцент,

Університет державної фіскальної служби України, Київ, Україна,

Нікітіна Т.Р.,

Таврійський державний агротехнологічний університет ім. Дмитра Моторного,

Мелітополь, Україна

Неокласична економічна теорія визначає екологічний менеджмент, як інтеграційний науковий напрямок. Він поєднує наукові завдання управління, природокористування, економіки, медицини, права. Цей синтез вимагає створення уніфікованих методологічних засад ефективної взаємодії елементів екологічного менеджменту як цілісної системи.

Для вирішення науково-практичного завдання розглянемо та обґрунтуємо підходи до організації екологічного менеджменту для виконання екологічних цілей регіону. За

критерієм «тип організації» пропонуємо їх поділити на прямий та опосередкований стосовно вирішення екологічних проблем. Кожен з цих підходів має певні позитивні риси, тому на практиці обидва застосовуються та можуть поєднуватись у застосуванні в одному і тому ж регіоні.

Прямий підхід екологізації реалізується діяльністю організацій, які безпосередньо виконують функції екологізації умов існування суспільства і людини. Серед таких організацій важливе місце займають, наприклад, лісомисливські господарства. Для поточення значення, конкретизації місії та виокремлення з-поміж існуючих, *пропонуємо* для означення прямого типу організації та здійснення екологічного менеджменту застосувати термін «продуктивний метод здійснення екологічного менеджменту».

Опосередкований підхід до екологізації регіону полягає у впровадженні та реалізації екологічного менеджменту на підприємствах, які самі ж створюють у певній мірі в регіоні дислокації екологічні проблеми. Для того, щоб більш конкретно означити саме такий підхід пропонуємо застосовувати дефініцію «регенераційний метод здійснення екологічного менеджменту». Найбільш повно екологічний менеджмент здійснює свою основну місію реалізацією регенераційного методу.

Обрання структури та підходів до здійснення екологічного менеджменту цим методом зводиться до вирішення питання про те, які обов'язки повинні виконувати різні учасники процесу забезпечення екологічної безпеки.

У «Регіональній доповіді» Департаменту екології та природних ресурсів Запорізької обласної державної адміністрації зазначається, що «перехід на інноваційно-технологічний шлях розвитку в державі має відбуватись на базі визначених пріоритетів з метою формування національної інноваційної системи і цілісної структури науково-технічного комплексу, здатного стало функціонувати в умовах глобалізації. Основними напрямками інноваційного розвитку мають бути:

- екологічна реструктуризація та екологічна модернізація виробництва, що передбачає зміну галузевої структури шляхом зниження попиту на продукцію екологічно брудних виробництв або шляхом модернізації підприємств – споживачів такої продукції;
- розробка та використання природоохоронних технологій, зокрема, застосування технологій утилізації відходів, рециркулювання ресурсів після їх обробки, рекультивация порушених земель;
- запровадження на промислових підприємствах систем екологічного менеджменту, що є сучасним механізмом управління природоохоронною діяльністю, функціонування якого сприяє покращенню екологічних показників підприємств;
- формування екологічних вимог до розробки нових, запровадження в практику жорсткого екологічного контролю наявних технологій відповідно до сучасних екологічних нормативів та стандартів» [1].

Останні два з визначених напрямків інноваційного розвитку національної інноваційної системи і цілісної структури науково-технічного комплексу, здатного стало функціонувати в

умовах глобалізації, вказують на необхідність створення та розвитку системи екологічного менеджменту на промислових підприємствах регіонів України.

До визначених пріоритетів забезпечення ефективності функціонування екологічного менеджменту у якості організаційно-методичних заходів їхнього закріплення доцільно рекомендувати:

- забезпечення повної обізнаності персоналу підприємства про екологічні цілі регіону й країни;
- удосконалення організаційних структур управління підприємством у напрямку виокремлення підрозділу з екологічного менеджменту;
- забезпечення системи управління підприємством необхідними для повноцінного функціонування екологічного менеджменту кадровими, технічними, інформаційними ресурсами;
- адаптація підприємства до екологічного правового простору не лише України, а й інших країн;
- перманентний моніторинг екологічних заходів інших підприємств;
- використання світового досвіду втілення екологічного менеджменту у досягненні екологічних цілей регіону;
- популяризація та пропаганда екологічних цінностей через поширення інформації про екологічне законодавство, досвід досягнення екологічної стабільності у країнах, регіонах.

Втілення рекомендованих заходів має бути індикаторами запровадження екологічного менеджменту для досягнення екологічних цілей регіону й країни.

Висновки. Для сталого функціонування регіонів та галузей економіки нашої країни розв'язання екологічних питань має бути пріоритетним та першочерговим. Обираючи цілі стратегічного регіонального розвитку, слід узгоджувати їх з керівництвом виробничих підприємств, які формують промисловий базис регіону, та орієнтувати їх на розроблення науково обґрунтованих заходів з підтримання екологічної безпеки та втілення концепції екологічного менеджменту у загальногосподарську управлінську діяльність.

Список використаних джерел:

1. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища у Запорізькій області у 2017 році. URL: <https://mepr.gov.ua/files/docs/Reg.report/2017/%D0%97%D0%B0%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%B7%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%20%D0%A0%D0%95%D0%93%D0%86%D0%9E%D0%9D.%20%D0%94%D0%9E%D0%9F%D0%9E%D0%92.2017.pdf> (дата звернення: 16.03.2021)
2. Ліпич Л. Г., Глубицька Т.В. Впровадження екологічного менеджменту на підприємствах хімічного комплексу. URL: <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/23265/1/10-59-64.pdf> (дата звернення: 19.03.2021).

3. Василенко Л.О., Березницька Ю.О., Жукова О.Г. Розвиток екологічного менеджменту на підприємстві в умовах глобалізації економіки України. *Економіка та держава*. 2017.№8. Київ: ДКС Центр, С. 62-65

4. Пашкевич М.С., Паламарчук Т.О. Екологізація виробництва підприємств України. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1624> (дата звернення: 21.03.2021).

5. Нехай В.В. Посилення ролі і значимості маркетингу на машинобудівному підприємстві. *Актуальні проблеми економіки*, 2011. № 2 (116), С. 96–99.

TECHNOLOGIES IN LOGISTICS IN THE CONDITIONS OF WIDE GLOBALIZATION AND DIGITALIZATION

Khmarska I.A.,

PhD, Associate Professor,

Admiral Makarov National University of Shipbuilding,

Mykolaiv, Ukraine

ТЕХНОЛОГІЇ В ЛОГІСТИЦІ В УМОВАХ ШИРОКОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ І ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ

Хмарська І.А.,

к.е.н., доцент

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

Миколаїв, Україна

У 2000 році Міжнародний валютний фонд ідентифікував чотири базові аспекти глобалізації: торгівлю й фінансові транзакції, рух капіталу та інвестицій, міграцію людей та розповсюдження знань. З глобалізацією пов'язують також проблеми довкілля, наприклад глобальне потепління, забруднення вод за межами кордонів, забруднення повітря та надмірний вилов риби в океанах. Процеси глобалізації впливають на бізнес та зайнятість, економіку, соціо-культурні ресурси та на природне довкілля. В академічній літературі глобалізацію зазвичай розбивають на три основні області: економічну, культурну та політичну глобалізацію [1].

Діджиталізація — переведення інформації в цифрову форму. Більш технологічне визначення: цифрова трансмісія даних, закодованих у дискретні сигнальні імпульси. Простіше сказати що, діджиталізація це перенесення, групування, зберігання, транспортування всієї інформації до гіперпростору, що забезпечить ефективніше використання цієї інформації.

Згідно зі звітом PWC, 54% опитаних транспортних та логістичних компаній очікують, що діджиталізація збільшить їхні доходи. Вони також стверджують, що онлайн-біржі є дуже

важливими у повсякденному житті експедиторів та логістичних операторів і відіграють важливу роль в організації перевезень [2].

Ці вимоги впливають безпосередньо з потреб клієнтів у вигляді прозорості операцій та економії часу. Ті, хто не адаптується, перестануть бути конкурентоспроможними. Великі експедиторські компанії, які розвивають свою конкурентоспроможну перевагу, підвищуючи якість та ефективність послуг, використовують онлайн-платформи, де вони з'єднують вантажі вантажовідправників з перевізниками. Цифрові платформи, на кшталт Trans.eu Platform, вже пропонують сучасні рішення, такі як: оптимізація роботи на постійних маршрутах, автоматизований пошук клієнтів та пропозицій за допомогою алгоритмів. Запорукою цієї трансформації є не нове обладнання, та нові способи обробки даних [3].

Big data та його інтелектуальний аналіз дають нам можливість економити операційні витрати, ефективніше використовувати наші ресурси, швидше спілкуватися, досягати прозорості даних у ланцюзі поставок та здійснювати аналіз в режимі реального часу. Він змінює рамки, в яких взаємодіють люди, підприємства та організації. Інструменти які доступні на найсучасніших логістичних платформах: автоматизований пошук контрагентів (Автоматизація завдяки діджиталізації вже починається з пошуку перевізників. Інтелектуальний підбір перевізників, можливість створення груп контрагентів, допомагає швидко та ефективно знайти відповідний вантаж або транспорт для вантажу; відхід компаній від паперових документів.

У цифрових платформах всі документи можна швидко і легко адаптувати та надсилати. Крім того, ці документи архівуються в системі, так що ви завжди можете повернутися до них. Цифрова трансформація створює можливості для нових бізнес-концепцій, отримання доходу та підвищення ефективності.

У міру того як все більше учасників світового логістичного ринку переймаються підвищенням прозорості та надійності ланцюгів поставок, провідні IT-компанії просувають ідею використання для цих цілей технології blockchain.

Так, міжнародна IT-компанія IBM вже запропонувала деяким великим компаніям з різних сфер діяльності протестувати свої розробки, засновані на принципі blockchain. Міжнародний Blockchain-консорціум Hyperledger був запущений Linux Foundation в 2015 році і на даний момент об'єднує понад 115 компаній з різних сфер, включаючи фінанси, автомобілебудування, охорону здоров'я, IoT і авіацію. Головна мета консорціуму - створення єдиної blockchain-платформи з відкритим вихідним кодом, яка дозволить організаціям по всьому світу впровадити технологію blockchain в свої бізнес-процеси.

Рітейлер WalMart одним з перших повірив у світле майбутнє blockchain, він тестує нову технологію IBM на поставках манго в США і свинини в Китаї. Як вважають в компанії, її впровадження підвищить ефективність управління запасами і забезпечить безпеку поставляються продуктів харчування, що WalMart вважає особливо важливим після спалаху сальмонельозу в 2006 році. У той час, при використанні паперового документообігу, на ідентифікацію джерела інфекції у компанії пішло близько двох тижнів. Блокчейн дозволить